

Land van bergen en kerken **Georgië**

Hoogebte in het noorden, woestijnen in het zuiden, ongerepte wouden in het westen en palmstranden in het oosten. Het gevarieerde landschap van Georgië heeft de natuurliefhebber veel te bieden, ontdekte journalist Jan Bos. Wie meer heeft met cultuur, kan terecht in eeuwenoude kerken en kloosters.

Het is een wrede speling van het lot dat de bloeddorstige dictator Josef Stalin de enige Georgiër van wereldfaam is. Want de gemiddelde Georgiër is hartelijk en gastvrij en leidt een sober bestaan. Het merendeel van de 4,5 miljoen inwoners leeft onder de armoedegrens, wat niet wil zeggen dat ze het leven niet weten te vieren. Van de tien dagen die we in de voormalige Sovjetrepubliek doorbrengen, eindigen er minstens vijf in dans en samenzang. Daarbij worden de heerlijkste wijnen geschonken; producten van een wijncultuur die ouder is dan die van Frankrijk. Hoe goed de wijn ons ook smaakt, de volgende dag gaan we weer vroeg op pad om zo veel mogelijk van het land te zien. "Tien dagen is te kort", moppert onze gids Lewan voortdurend. "Er is zo veel te zien! Waarom blijven jullie niet langer?"

Hij heeft een punt. Tien dagen Georgië is behoorlijk aanpoten. Groot is het land niet, maar de infrastructuur houdt niet over en we zijn al snel een halve dag onderweg om vanuit de hoofdstad Tbilisi de voet van het 150 km verderop gelegen Kaukasusgebergte te bereiken. Hoewel

de bergen – met toppen die hoger zijn dan de Mont Blanc – zich op de dag van ons bezoek in nevelen hullen, genieten we tijdens een korte wandeling van het besneeuwde berglandschap en de schitterende vergezichten.

Grotkloosters

Hoe veelzijdig het landschap van Georgië is, blijkt de volgende dag wanneer we ons een paar honderd kilometer zuidelijker in een woestijn bevinden. Op weg naar het kloostercomplex David Gareja, reizen we door de droge steppen van Kachetië. Vanuit het klooster maken we een wandeling langs de grens met Azerbeidzjan, onderweg een blik werpend in de vele grotkloosters met fraaie fresco's. Stevig doorwandelen wanen we ons aan het einde van de wereld totdat we plotseling stuiten op een paar verveelde grenswachten. Ze herinneren ons aan de gecompliceerde politieke situatie waarin Georgië sinds de afscheiding van de Sovjet-Unie in 1991 verkeert. De regio's Abchazië en Zuid-Ossetië zijn na de oorlog in 2008 feitelijk weer in Russische handen. Aandacht voor grensbewaking is dus geen overbodige luxe.

Terug in Tbilisi voert gids Lewan ons in hoog tempo door de buurten van de oude stad. Kerken in Byzantijnse stijl bepalen het stadsbeeld. De interieurs kenmerken zich door weinig opsmuk. Geen beeldhouwwerken, maar louter iconen van heiligen vullen de schaars verlichte ruimtes. In de Sameba-kathedraal, het grootste religieuze gebouw van Georgië, is het een drukte van belang. Gelovigen, onder wie opvallend veel jongeren, lopen in en uit en begroeten de iconen als oude bekenden en drukken een voorzichtige kus op de beeltenissen.

Juist het gebrek aan overdaad en de ingetogenheid van de rituelen maken het kerkbezoek zo indrukwekkend. Onderweg van Tbilisi naar Batumi aan de Zwarte Zee kost het dan ook moeite om niet bij iedere kerk die we passeren een tussenstop te maken. Een uitzondering maken we voor de 12de-eeuwse kathedraal bij het klooster van Gelati. Op de kleurige fresco's en mozaïeken raken we maar niet uitgekeken.

Een tussenstop maken we ook in Gori, de geboorteplaats van Stalin. Ter meerdere eer en glorie van de schoenlapperszoon houden particulieren daar een museum in stand dat het bewind van Stalin als een sprookje voorstelt. Gids Lewan gruwert ervan. In plaats van terug te blikken kijkt hij liever vooruit. In economisch opzicht heeft Georgië nog een lange weg te gaan, maar het toerisme is in ontwikkeling en volgens Lewan ligt daarin de sleutel tot een rooskleurige toekomst.

Praktisch: Bereikbaarheid Tbilisi ligt op vijf uur vliegen van Schiphol. Alleen Georgian Airways onderhoudt een rechtstreekse verbinding. Andere airlines (zoals Turkish Airlines) maken een tussenstop. Een retour is er vanaf circa 300 euro. Een visum is sinds 2005 niet meer nodig. **Beste reistijd** lente en herfst zijn de beste seizoenen voor een bezoek. In de zomer zijn temperaturen boven de 30 graden normaal. In de winter kan het onaangenaam koud zijn. **Geldzaken** de nationale munteenheid is de lari. Er kan bijna overal worden gepind. Het prijsniveau ligt aanzienlijk lager dan in Nederland. **Veiligheid** Georgië heeft zeer onrustige tijden gekend, maar inmiddels is de rust weergekeerd. Een bezoek aan de grensgebieden rond Abchazië en Zuid-Ossetië wordt afgeraden. **Reizen** diverse Nederlandse touroperators (o.a. Djoser, SNP en Koning Aap) bieden in 2016 (groeps)reizen naar Georgië aan. **Voor Arts en Auto-lezersvoordeel, zie pagina 47.**

